

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
« Класичні та сучасні теорії публічного управління »

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Код і найменування спеціальності,	D4 «Публічне управління та адміністрування»
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Публічне управління та адміністрування»
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів – 4,0; Загальна кількість годин: денна форма здобуття освіти – 120, із яких лекцій – 22 годин, практичних – 18 годин; заочна форма здобуття освіти – 120, із яких лекцій – 8 годин, практичних – 8 годин; Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Лозинська Тамара Миколаївна, д. держ. упр., професор, професор кафедри економіки та публічного управління <i>e-mail:</i> tamara.lozynska@pdaa.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/people/lozynska-tamara-mykolayivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Опанування освітніми компонентами першого семестру: «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності», «Управління проектами в публічній сфері».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору. ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми <i>Фахові:</i> ФК01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності. ФК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу аналітичних довідок, доповідей та нормативно-правових актів. ФК08. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.
Програмні результати навчання	ПРН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування, а також методи командної роботи. ПРН03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи

	наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування. ПРН05. Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у поєднанні з низкою соціальних навичок, а саме здатністю: – виявляти, ставити та вирішувати проблеми; – брати на себе відповідальність за прийняття рішень в критичних умовах; критично сприймати і перевіряти інформацію щодо діяльності інститутів влади;	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у фахівців вищого рівня кваліфікації комплекс теоретичних знань і розуміння сутності наукових концепцій (теорій) публічного управління та адміністрування, сприяти формуванню у майбутніх фахівців з публічного управління та адміністрування наукового мислення, що забезпечує їх професійну підготовку і здатність розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Зародження та трансформація наукової думки про суспільство та державу/ Тема 2. Технологія завоювання та утримання влади в роботах Н. Макіавеллі. Тема 3. Формування ліберальних теорій державного управління/ Тема 4. Теорія народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо/ Тема 5. Детермінанти трансформації теорій державного управління в XIX ст. Тема 6. Модель адміністративної ефективності В. Вільсона. Тема 7. Теорія бюрократії М. Вебера Тема 8. Класична школа державного управління. Тема 9. Вклад українських учених в теорію державного управління. Тема 10. Від біхевіоризму до соціальної інженерії. Тема 11. Сучасні теорії публічного управління.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи: лекція, пояснення; Наочні методи: ілюстрування; Практичні методи: робота з навчально-методичною літературою: конспектування; Методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи; Методи формування пізнавальних інтересів: дискусії; обговорення; Методи усного контролю: опитування; Тестовий контроль: виконання тестів; Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; комп'ютерне тестування; дистанційне навчання.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.
щодо академічної доброчесності	виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Списування під час екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist).
- щодо відвідування занять	не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення

	занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій – виходити на онлайн-консультацію.
- щодо зарахування результатів неформальної \ неформальної освіти	здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набуті очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.
- щодо оскарження результатів оцінювання	підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувач вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. Переклад з німецької, післямова та коментарі О. Погорілого. Київ, 1998. 534 с. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbs.htm>
2. Гоббс Т. Левіафан, або Суть, будова і повноваження держави церковної та цивільної. Переклад з англійської. Київ: Дух і Літера, 2000. 601 с.
3. Арато Е., Коен Д. Громадянське суспільство та соціальна теорія. Том 21, Випуск 1. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/072551368802100104>
4. Лок Дж. Два трактати про правління. Київ; Видавництво «Наш Формат», 2020. 312 с.
5. Макіавеллі Н. Державець. URL: <https://knigogo.top/chitati-online/derzhavets>
6. Мартиненко В. М. Державне управління: шлях до нової парадигми (теорія та методологія): монографія. Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2003. 220 с.
7. Montesquieu Ch. The Spirit of laws. 466 p. URL: <https://dn790001.ca.archive.org/0/items/spiritoflaws01montuoft/spiritoflaws01montuoft.pdf>
8. Руссо Жан-Жак. Про суспільну угоду, або принципи політичного права; Пер. з фр. та ком. О. Хома. К: Port-Royal, 2001. 349 с
9. Toffler A. Power Shift. Knowledge, wealth, and violence at the edge of the 21st century 1990. 669 p. URL: <http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000261/st000.shtml>
10. Гай-Нижник П. Політичні погляди Вудро Вільсона у допрезидентський період його життя та діяльності. Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України. К., 2008. Вип.39. С.67-77.
11. Габермас Ю. Громадянство і національна ідентичність. Умови громадянства: 36. ст.; Під редакцією

Варта ван Стінбергена. К., 2005. С. 49-70.

12. Іванишин П. Феномен неолібералізму: ідеологічні сенси. Київ: Видавництво Крила, 2023. 272 с.

13. Keynes J. M. The General Theory of Employment, Interest, and Money. URL: https://www.files.ethz.ch/isn/125515/1366_keynestheoryofemployment.pdf

Допоміжні

1. Wittrock B., Wagner P., Wollman H. Social Science and the Modern State: Knowledge, Institutions, and Societal Transformatio. URL: <https://bibliothek.wzb.eu/pdf/1987/p87-3.pdf>

2. Crouch C. Post-Democracy and Populism. URL: https://pure.mpg.de/rest/items/item_3049474/component/file_3049475/content

3. Mises L. fon/ Planned Chaos. 1951.43 p. URL: <https://www.mises.at/static/literatur/Buch/mises-planned-chaos.pdf>

4. Tocqueville A. Democracy in America. 1835. URL: https://www.files.ethz.ch/isn/125509/5039_Tocqueville_Democracy_US_1.pdf

5. Huntington S. P. Political Order in Changing Societies. URL: https://ia601400.us.archive.org/17/items/in.ernet.dli.2015.117282/2015.117282.Political-Order-In-Changing-Societies_text.pdf

Рекомендовані онлайн ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: URL: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Національної Академії наук України: URL: <https://www.nas.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: URL: <https://mon.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Полтавської обласної військової адміністрації: URL: <https://poda.gov.ua/>

8. Офіційний сайт Полтавської міської ради: <https://www.rada-poltava.gov.ua/ua>

9. Офіційний сайт бібліотеки Кембріджського університету.

URL: <https://www.lib.cam.ac.uk/>

10. Офіційний сайт ГО «Інститут громадянського суспільства». URL: <https://www.csi.org.ua/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол №1 від 1 вересня 2025 року.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма D4AC_ПУА_дфд_2025)

Назви тем	Форми контролю			Самостійна робота	Разом
	практичні завдання	тестування	опитування		
Тема 1. Зародження та трансформація наукової думки про суспільство та державу				2	2
Тема 2. Технологія завоювання та утримання влади в роботах Н. Макіавеллі				4	4
Тема 3. Формування ліберальних теорій державного управління	10			1	11
Тема 4. Теорія народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо	10			1	11
Тема 5. Детермінанти трансформації теорій державного управління в XIX ст.		10		1	11
Тема 6. Модель адміністративної ефективності В. Вільсона.			6	2	8
Тема 7. Теорія бюрократії М. Вебера.	10			1	11
Тема 8. Класична школа державного управління.		10		1	11
Тема 9. Вклад українських учених в теорію державного управління.			6	2	8
Тема 10. Від біхевіоризму до соціальної інженерії.	10			1	11
Тема 11. Сучасні теорії публічного управління			6	4	10
Разом	40	20	20	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма D4AC_ПУА_дфз_2025)

Назви тем	Форми контролю			Самостійна робота	Разом
	практичні завдання	тестування	опитування		
Тема 1. Зародження та трансформація наукової думки про суспільство та державу	20			1	21
Тема 2. Технологія завоювання та утримання влади в роботах Н. Макіавеллі				3	3
Тема 3. Формування ліберальних теорій державного управління			20	1	21
Тема 4. Теорія народного суверенітету Ж.-Ж. Руссо				3	3
Тема 5. Детермінанти трансформації теорій державного управління в XIX ст.				2	2
Тема 6. Модель адміністративної ефективності В. Вільсона.				2	2
Тема 7. Теорія бюрократії М. Вебера.	20			1	21
Тема 8. Класична школа державного управління.		20		1	21
Тема 9. Вклад українських учених в теорію державного управління.				2	2
Тема 10. Від біхевіоризму до соціальної інженерії.				2	2
Тема 11. Сучасні теорії публічного управління				2	2
Разом	40	20	20	20	100

Шкала та критерії оцінювання практичного завдання, виконання тестів, опитування

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
10/6	20	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розуміння понять стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.</i>
7/4	10	<i>Належний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.</i>
4/2	5	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.</i>
до 4/2	до 5	<i>Рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання нижче достатнього. Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.</i>

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
4/2/1	3/2/1	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розуміння понять стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.</i>
3/1/0,5	2/1/0,5	<i>Належний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.</i>
2/0,5/0,2	1/0,5/0,2	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.</i>
до 2/0,5/0,2	до 1/0,5/0,2	<i>Рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання нижче достатнього. Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.</i>